ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

Dosar nr. 2877/2/2015

Sentinţa civilă nr. 2394
Şedinţa publică de la 29.09.2015
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE: MĂDĂLINA ELENA GRECU
GREFIER: CRISTINA OLARU

Pe rol se află soluţionarea cauzei de contencios administrativ privind pe reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul FANTU CORNEL, având ca obiect acţiune în constatare.

La apelul nominal făcut în şedinţă publică a răspuns reclamantul reprezentat prin consilier juridic cu delegaţie la dosar, lipsă fiind pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă, după care:

Curtea, nefiind cereri prealabile de formulat sau alte probe de administrat, constată cauza în stare de judecată şi acordă cuvântul reclamantei pentru susţinerea acţiunii.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acţiunii astfel cum a fost formulată şi să se constate că speţă sunt îndeplinite condiţiile pentru stabilirea calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce –l priveşte pe pârât. Solicită să se constate că din actele depuse la dosar rezultă faptul că pârâtul a furnizat în perioada 1978 – 1989 informaţii privind atitudini potrivnice regimului comunist care au fost de natură să încalce drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului.

Curtea reţine cauza spre soluţionare.

CURTEA,

Prin ***acţiunea înregistrată pe rolul acestei instanţe sub nr. 2877/2/2015*** reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII a solicitat constatarea calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul FANTU CORNEL.

În ***motivarea acţiunii*** s-a arătat că în fapt, domnul FANTU Cornel ocupă funcţia de consilier local în comunei Răchiţi, judeţul Botoşani. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborator din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Naţional pentru

Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile ori în funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h)1.

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/1801/29.07.2014, domnul FANTU Cornel, a fost recrutat pentru supravegherea informativă pe linie de învăţământ în comuna Răcniţi, judeţul Botoşani. A semnat olograf un Angajament, preluând numele conspirativ „FĂTU RĂUTU".

În concluzie, reclamantul solicită să se aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe domnul FANTU Cornel, analizând relevanţa, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor reţinute în Nota de Constatare nr. DI/1/1801/29.07.2014. Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

1.Informaţiile furnizate Securităţii să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Reţinem, astfel, o primă categorie de informaţii furnizate, care se referă la audierea postului de radio <Europa Liberă>, identificate olograf în dosarul R 150397 (cotă CNSAS):

> „Tov. .... de profesie matriţer la Plastic Botoşani, care are o viaţă dezorganizată, nu are o poziţie socială adecvată cerinţelor curente ale societăţii socialiste prin faptul că are idei ca: ce este străin este bun, ce este străin este de o mai mare valoare şi are idei că cei din ţările capitaliste sunt mai liberi şi mai bine plătiţi decât la noi în ţară. Mai are obiceiuri că mai ascultă Europa Liberă cu diverse persoane ca: C.G., D.D. şi alte persoane pe care nu le cunosc încă. Nu are o poziţie corectă faţă de partid şi stat." (R150397, f. 30); După cum se ştie, înainte de 1989, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în special a postului de radio „Europa Liberă", constituia un act de sfidare a regimului. Este notorie împrejurarea că emisiunile acestor posturi de radio erau bruiate de autorităţile comuniste datorită faptului că au reprezentat pentru români, dacă nu singurele, atunci principale surse obiective de informaţii. Pentru aceste motive regimul comunist încerca să limiteze prin orice mijloace (bruiajul cel mai cunoscut dintre ele) audierea emisiunilor acestor posturi. în consecinţă, furnizarea unor asemenea informaţii se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

O a doua categorie de note furnizate, se referă la nemulţumirile unor persoane, identificate în dosarele celor care au făcut obiectul delaţiunilor:

> „/.../ în ziua de 29.06.1988, aflându-mă în municipiul Botoşani la piaţa mare, mă aflam împreună cu LP. şi la un moment dat a apărut şi P.E., iar din discuţiile purtate cu privire la aprovizionarea populaţiei, P.E., printre alte injurii adresate la conducerea superioară de partid a început să spună că într-adevăr, este adevărat ceea ce se spune la posturile de radio, Vocea Americii, că

într-adevăr populaţia României o duce foarte greu şi că într-adevăr oamenii sunt lipsiţi de drepturile omeneşti/.../" (\ 760239, f. 40);

„în urma sarcinilor trasate, sursa vă informează: din discuţiile purtate cu B.l. în ziua de 19.05.1988, în faţa Consiliului Popular Răchiţi, acesta spunea ca este foarte greu de trăit întrucât se simte lipsa în magazine de alimente şi chiar de îmbrăcăminte, acesta datorită faptului că agricultura a rămas în urmă, nemaifiind suficiente braţe de muncă. Tot cu această ocazie B.l. mai arăta faptul că aceasta se datorează şi planului mare care-l avem la export/.../". (1761871, f. 15);

Este evident că asemenea comentarii legate de lipsa alimentelor reprezintă atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. De altfel, este de notorietate faptul că, anii '80 au fost guvernaţi de o politică restrictivă în toate domeniile, inclusiv în cel alimentar. Potrivit Raportului final al Comisiei Prezidenţiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România „sfârşitul anilor 1980 a coincis cu accentuarea politicii represive, inclusiv în plan economic. Cu sprijinul unor specialişti din domeniul sănătăţii /.../ şi din alte sectoare, conducerea PCR, şi în primul rând Nicolae Ceauşescu au luat decizii cu grave consecinţe în planul vieţii cotidiene a cetăţenilor României: penuria artificială organizată statal, reducerea dramatică a consumului de electricitate pentru uzul/ numai, justificarea pe baze fals ştiinţifice a unor politici deliberate de înfometare Obsesia lui Nicolae Ceauşescu şi a camarilei sale, izvorâtă înainte de toate din dorinţa de a achita, într-un interval foarte scurt, întreaga datorie externă (de peste 8 miliarde de dolari a dus la deteriorarea accelerată a bazei tehnologice a economiei, a industriei turistice şi a condiţiilor de viaţă. /.../ Cozile interminabile, soldate întotdeauna cu rezultate incerte, au devenit viaţa de zi cu zi a cetăţenilor români." (Raport final - Comisia Prezidenţială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, 2006 - Bucureşti, f. 424)

Faţă de conţinutul notelor indicate anterior arătă că injuriile aduse la adresa conducerii partidului şi statului, şi a politicii promovate de aceste, reprezintă, fără îndoială este o atitudine potrivnică regimului totalitar.

Pentru argumentele expuse, prima condiţie impusă de legiuitor în constatarea calităţii de colaborator, este asigurată.

2. Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului. Şi această condiţie este asigurată deoarece, nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delaţiunea sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viată privată, a dreptului la liberă exprimare.) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

În ***dovedirea acțiunii*** au fost depuse la dosar o serie de înscrisuri.

Pârâtul deși a fost legal citat în cauză nu a înțeles să formuleze întâmpinare și să-și susțină eventualele apărări.

Verificându-și din oficiu competența potrivit prevederilor art. 131 cod proc. civilă, Curtea a constatat că este competentă să soluționeze prezenta pricină în conformitate cu prevederile art. 96 cod proc. civilă și art. 11 alin. 1 din OUG 24/2008.

Analizând actele și lucrările dosarului prin prisma probelor administrate și a dispozițiilor legale ce au incidență în soluționarea cauzei, Curtea a reținut următoarele:

Curtea constată că în cauză sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, pentru a se constata calitatea pârâtului de lucrător al Securităţii, motiv pentru care prezenta acţiune este întemeiată şi urmează a fi admisă, pentru următoarele considerente.

Astfel, în preambulul O.U.G. nr. 24/2008 se arată că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945-22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securităţii statului, parte a poliţiei politice, o permanentă teroare împotriva cetăţenilor ţării, drepturilor şi libertăţilor lor fundamentale".

Din analiza preambulului şi a prevederilor OUG nr. 24/2008 rezultă că raţiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoaşterii de către membrii unei societăţi postcomuniste a fostului regim totalitar, depăşirii nivelului organizatoric, intelectual şi moral impus de un sistem caracterizat prin structuri şi moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, creării unei culturi politice autentice şi a unei societăţi civilizate, verificării *a posteriori* a comportamentului persoanelor care în prezent candidează pentru sau ocupă demnităţi ori funcţii publice (aflându-se în situaţia de a fi garanţii Constituţiei şi ai democraţiei) ori deţin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv şi neinstituind o responsabilitate penală a celor în privinţa cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securităţii.

Sub aspectul care interesează în cauză, Curtea reţine că OUG nr. 24/2008 urmăreşte scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarelor întocmite de Securitate sau care au efectuat activităţile prevăzute de actul normativ respectiv, prin consemnarea publică (publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, şi punerea la dispoziţia mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S.) a celor care ocupă demnităţile sau funcţiile enumerate în art. 3, precum şi a celor care îşi manifestă intenţia de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnităţi sau funcţii publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecinţe de ordin moral în privinţa celor care au încălcat drepturile şi libertăţile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanţei învestite cu soluţionarea unei acţiuni în constatarea calităţii de lucrător sau, după caz, colaborator al Securităţii, nu este acela de a stabili vinovaţii, de a aplica pedepse şi de a le individualiza, nerealizând o justiţie retributivă, ci doar de a verifica, pe baza copiilor certificate

de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. şi a probelor administrate de pârât, întrunirea cumulativă a condiţiilor prevăzute de lege pentru existenţa calităţii în discuţie, raţiunea legii şi rolul instanţei fiind în acord cu principiile stabilite prin jurisprudenţa C.E.D.O, ca expresie a celor mai înalte idei despre justiţie şi echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunţată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Cu alte cuvinte, prin reglementarea prevăzută de OUG nr. 24/2008, legiuitorul a urmărit deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliţie politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică a acestora şi fără să creeze premisele unei forme de răspundere colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informaţii, în condiţiile lipsei de vinovăţie şi a vreunei încălcări a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în fiecare caz în parte (în acelaşi sens pronunţându-se şi Curtea Constituţională prin decizia nr. 530/09.04.2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 430/24.06.2009).

Prin urmare, este evident că eventuala neîndeplinire a celor două condiţii prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 împiedică reţinerea calităţii de colaborator al Securităţii, indiferent de prevederile preambulului acestui act normativ.

Așadar, verificând îndeplinirea celor două condiții de admisibilitate cerute de actul normativ, Curtea reține că în conformitate cu preederile art. 2 lit. b din OUG 24/2008 prin colaborator al securității se înțelege "persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor".

În speță reclamantul solicită verificarea calității de colaborator al securității în privința pârâtului, prin prisma faptului că acesta a furnizat informaţii Securităţii, referitoare la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist şi care au îngrădit drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului

Astfel, aşa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. Dl/1/1801/29.07.2014, domnul FANTU Cornel, a fost recrutat pentru supravegherea informativă pe linie de învăţământ în comuna Răcniţi, judeţul Botoşani. A semnat olograf un Angajament, preluând numele conspirativ „FĂTU RĂUTU".

În dosarul nr.dosarul R 150397 (cotă CNSAS) au fost identificate o primă categorie de informații furnizate și anume cele referitoare la audierea postului de radio Europa Liberă: „Tov. .... de profesie matriţer la Plastic Botoşani, care are o viaţă dezorganizată, nu are o poziţie socială adecvată cerinţelor curente ale societăţii socialiste prin faptul că are idei ca: ce este străin este bun, ce este străin este de o mai mare valoare şi are idei că cei din ţările capitaliste sunt mai liberi şi mai bine plătiţi decât la noi în ţară. Mai are obiceiuri că mai ascultă Europa Liberă cu diverse persoane ca: C.G., D.D. şi alte persoane pe care nu le cunosc încă. Nu are o poziţie corectă faţă de partid şi stat." (R150397, f. 30);

O a doua categorie de note furnizate, se referă la nemulţumirile unor persoane, identificate în dosarele celor care au făcut obiectul delaţiunilor:„/.../ în ziua de 29.06.1988, aflându-mă în municipiul Botoşani la piaţa mare, mă aflam împreună cu LP. şi la un moment dat a apărut şi P.E., iar din discuţiile purtate cu privire la aprovizionarea populaţiei, P.E., printre alte injurii adresate la conducerea superioară de partid a început să spună că într-adevăr, este adevărat ceea ce se spune la posturile de radio, Vocea Americii, că într-adevăr populaţia României o duce foarte greu şi că într-adevăr oamenii sunt lipsiţi de drepturile omeneşti/.../" (\ 760239, f. 40); sau „în urma sarcinilor trasate, sursa vă informează: din discuţiile purtate cu B.l. în ziua de 19.05.1988, în faţa Consiliului Popular Răchiţi, acesta spunea că este foarte greu de trăit întrucât se simte lipsa în magazine de alimente şi chiar de îmbrăcăminte, acesta datorită faptului că agricultura a rămas în urmă, nemaifiind suficiente braţe de muncă. Tot cu această ocazie B.l. mai arăta faptul că aceasta se datorează şi planului mare care-l avem la export/.../". (1761871, f. 15);

Având în vedere obiectul şi natura informaţiilor furnizate de pârât-nemulţumirea unor persoane faţă de situaţia din ţară, în raport cu cea din Occident, obiceiul de a asculta postul de radio Europa Liberă, Curtea constată că acestea se referă la atitudini potrivnice regimului comunist, cele două note vizând îngrădirea *drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului-* dreptul la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului şi dreptul la viaţă privată, prevăzut de art. 12 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului.

Pentru toate aceste considerente, în conformitate cu prevederile art. 2 lit. b şi art. 11 din OUG 24/2008, Curtea va admite prezenta cerere de chemare în judecată.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE

Admite acţiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII cu sediul în Bucureşti, sect. 3, str. Matei Basarab nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul FANTU CORNEL cu domiciliul în ...., com. ...., jud. Botoşani.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

Cu recurs în 15 zile e la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică, 29.09.2015.

PREŞEDINTE,
MĂDĂLINA ELENA GRECU

GREFIER,
CRISTINA OLARU

Red.jud.M.G./4ex.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont adm fiscal

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. ....
se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF

Definitivă prin nerecurare la data de 26.10.2015